

Een nieuw pensioenstelsel is niet nodig

Opinie: Harry Bollema

Print: Update 8-5-2019 9:37

Een nieuw pensioenstelsel is niet nodig.

Uit de Global Pension Index, die elk jaar door adviesbureau Mercer wordt uitgebracht, blijkt dat Nederland in 2018 – na 7 jaar op de tweede plaats te hebben gestaan – weer op de eerste plaats staat. Met de nummer 1 notering heeft Nederland de internationale A-status weer terug.

Laten we wel wezen: het is de overheid die al jarenlang door middel van ‘framing’, en via regelgeving (nFTK) chantage pleegt op de pensioenfondsen door de fondsen met een volstrekt kunstmatige – want politiek ingestoken – rekenrente de omvang van de pensioenverplichtingen te laten berekenen.

Helder is, dat o.a. door de veranderde arbeidsmarktomstandigheden, het huidige pensioenstelsel ‘onderhoud’ nodig heeft. Gedacht kan worden aan de positie van de ZZP’ers, waarvan een aanzienlijk deel uit bittere noodzaak voor de optie van ZZP heeft gekozen. In navolging van de wet op de zorgverzekering zou gedacht kunnen worden aan een pensioenplicht voor ZZP’ers al dan niet met een opt-out mogelijkheid, of dat een deel van de vrijstellingen voor de inkomstenbelasting alleen kan worden gebruikt voor pensioenpremies.

Wat is er feitelijk aan de hand?

De praktische uitvoering van pensioenreglementen is gewijzigd van het Defined Benefit (DB)-stelsel naar het Collectief Defined Contribution (CDC)-stelsel.

De afgelopen decennia zijn pensioenregelingen stukje bij beetje ‘versoberd’; zo heeft er een overgang plaats gevonden van eindloonstelsel naar middelloonstelsel en is in vrijwel alle pensioenregelingen de bijstortverplichting door de werkgevers geschrapt. Toch lopen bedrijven onder het DB-stelsel nog altijd een risico, ook nadat de pensioenpremies zijn betaald.

Nieuwe internationale regels voor de jaarverslaglegging hebben ertoe geleid dat bedrijven de contante waarde van die risico’s (latente pensioenverplichtingen) op de bedrijfsbalans zichtbaar moeten maken. Bedrijven zijn zich daardoor bewust geworden van de risico’s die deze latente verplichtingen met zich meebrengen. Zij proberen dan ook zich van deze risico’s te ontdoen door deze bij de pensioenverzekerde – de werknemer – zelf neer te leggen. Dat betekent dat de werkgever, na de premiebetaling, van elke verplichting bevrijd is (defined contribution), terwijl de werknemer – individueel of als collectiviteit – zijn pensioenpremie moet beleggen.

In Nederland zijn de meeste pensioenregelingen CDC-gefinancierd.

Pensioenfondsen die deze pensioenregelingen uitvoeren, kennen **niet** “een dekking tegen biometrische risico's verzekeren of een beleggingsrendement of een bepaalde hoogte van uitkeringen garanderen.”. Zij **behoeven dus ook niet** “permanent bij wijze van buffer aanvullende activa aanhouden naast de technische voorzieningen.” (art 15 lid 1 IORPII – de Europese pensioenrichtlijn)

Daarmee vallen zij **buiten art.15 IORPII**. Dat betekent dat korten op de pensioenen bij CDC-gefinancierde DB-regelingen **in strijd is met IORPII**.

Dat gegeven zou het kabinet ter harte moeten nemen bij de heropening van de gesprekken over het pensioenstelsel. Dat betekent ook, dat de DNB-RTS (ook wel ten onrechte de marktrente genoemd) waarmee pensioenfondsen hun technische voorzieningen moeten berekenen, niet langer houdbaar meer is, en niet langer als pressie-(chantage-)middel gehanteerd kan worden om tot een totaal ander pensioenstelsel te komen.

De vraag die gesteld dient te worden, is: wat is de noodzaak – welk belang heeft de overheid - om het beste pensioenstelsel ter wereld feitelijk te slopen?

Daar heeft minister Koolmees, noch premier Rutte tot op heden een deugdelijke argumentatie voor weten te vinden. Los nog van de transitiekosten – van € 60 tot € 100 miljard - die zo’n overgang met zich meebrengen. De overheid wil in deze transitiekosten nauwelijks bijdragen, daarbij wijzend op de enorme pot pensioenvermogen van thans ca. €1500 miljard. Dan blijkt er opeens voldoende geld beschikbaar te zijn. Maar indexeren? Ho maar! De dekkingsgraden zijn – door toedoen van dezelfde overheid – te laag als gevolg van ondeugdelijke rekenregels.

Kijkend naar de rol van de overheid, kan gesteld worden dat de Staat ook in het verleden zich meermaals als een onbetrouwbare partij heeft betoont.

Zo moest het kabinet-Lubbers in de jaren ‘80 fors bezuinigen. Via “uitnamewetten” heeft het kabinet vanaf ‘81 tot en met ‘88 de aan het ABP af te dragen pensioenpremie verlaagd van de wettelijk bepaalde **21% naar 8,3 %**.

Dat kostte het ABP (toen nog een Rijksdienst) ca. Hfl 30 miljard. Het kabinet en de meerderheid in de toenmalige Tweede Kamer hebben ingestemd met deze “uitnamewetten” zodat gesproken kan worden van een gelegaliseerde diefstal.

Omgerekend naar de euro’s van nu, en rekening houdend met het gemiste rendement (5%) op voornoemd bedrag, is dit bedrag opgelopen tot ca. € 60 miljard.

Laten we het met kabinet eerst even hebben over de terug storting van die € 60 miljard naar de kas van het ABP! Daar tekent die fooi van € 7 miljard die het kabinet in het najaar van 2018 heeft geboden, schril tegen af.